

İhracat Hedefi 1 Milyar Dolar

Tarım ve Orman Bakanlığı Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürü Dr. Mustafa Altuğ Atalay, su ürünleri sektörünün son dönemlerde giderek önem kazandığını belirterek, balık ihracatında 1 milyar dolar hedefe yaklaşıldığını kaydetti. [Sayfa 4 >](#)

Balıkçılığımızın Geleceği... Tehlike Çanları

Denizlerimizi nasıl bu hale getirdik? Bu duruma gelişimizin nedenleri neler olabilir? İlkokul 1.sınıftan, yani 1974 yılından bu yana balıkçılık yapıyorum. Denize yaklaşık kırk beş yıldır iç içeyim... [Hamdi ARSLAN Sayfa 3 >](#)

Dünyanın En Büyük 300 Kooperatifi

Uluslararası Kooperatifler Birliği (ICA) ve Avrupa Kooperatif ve Sosyal Araştırmalar Araştırma Enstitüsü (Euricse) 23 Ekim tarihinde 7. Dünya Kooperatif Monitörünü (izlencesini) yayınladı. En büyük 300 kooperatifin cirosu 2 Trilyon 18 Milyar Doları geçti. [Sayfa 5 >](#)

OCAK 2019
Yıl:5 Sayı:14

SÜR-KOOP HABER

balıkçının gazetesi

SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ MERKEZ BİRLİĞİ

www.sur.coop | Su Ürünleri Kooperatifleri Merkez Birliği Yayın Organı | Ücretsizdir

Geleneksel Kıyı Balıkçılığı Desteklenecek

Tarım ve Orman Bakanı Dr. Bekir PAKDEMİRLİ, geleneksel kıyı balıkçılığının kayıt altına alınması ve desteklenmesine ilişkin açıklamalarda bulundu.

Bakan Pakdemirli, açıklamasında; "Bakanlığımız tarıma ayrılan kaynakların dağıtılmasında, destekleme ödemelerinin en küçük üreticiye kadar ulaştırılmasını hedeflemektedir. Bu hedefe ulaşmak amacıyla; deniz ve içsularda geleneksel kıyı balıkçılığı verilerinin güncellenerek kayıt altına alınması ve sürdürülebilir yönetiminin sağlanması amacıyla balıkçı gemisi sahiplerine yapılacak desteklemeye ilişkin iş ve işlemleri düzenleyen "Geleneksel Kıyı Balıkçılığının Kayıt Altına Alınması ve Desteklenmesi Tebliği (Tebliğ No: 2018/25)" Resmi Gazete'nin 29/05/2018 tarihli sayısında yayımlanarak yürürlüğe konulmuştur.

Deniz ve içsularda avcılık yapan balıkçı filomuzun %87'si 10 metreden küçük boylardaki balıkçı gemilerinden oluşmakta, bu gemilerin toplam üretimdeki payı %10'ar civarında kalmakta ve çok sayıda balıkçı ve aileleri geçimlerini bu gemilerden sağlamaktadır.

Küçük ölçekli avcılığın; üretimini tamamına yakını yerelde ve taze tüketilmesi nedeniyle gıda güvenliğine

katkı sağlaması, kıyı kesimindeki halkın geçimine katkıda bulunmak suretiyle kırsal kalkınmanın sağlanması ve kaynakların sürdürülebilirliğine olumlu katkısı önemlidir.

Küçük ölçekli balıkçı gemilerinin avlanma yöntemleri, av miktarları, gelir-gider bilgileri ve balıkçıların sosyo-ekonomik durumlarına ilişkin güncel verilerin toplanması balıkçılık yönetimi açısından büyük önem taşımaktadır.

Geleneksel kıyı balıkçılığının yönetilebilmesi ve devamlılığının sağlanması için gerekli verilerin doğru, güvenilir ve güncel şekilde toplanması karşılığında; içsularda faaliyet gösteren ruhsatlı balıkçı gemilerinin tamamı ile denizlerde faaliyet gösteren 10 m'den küçük boylardaki ruhsatlı balıkçı gemileri 2017 yılından itibaren destekleme kapsamına alınmış ve 8.762 balıkçı gemisi sahibine toplam 7 milyon TL destekleme ödemesi yapılmıştır.

2018 yılında ise 10.297 küçük ölçekli avcılık yapan balıkçıya 8.200.000 TL destekleme ödemesi bu hafta yapılacaktır." dedi.

Sür-Koop 'Balıkçı Destek Projesi'ni Başlattı

SÜR-KOOP, balıkçılık ve kooperatifçilikle ilgili bilgi paylaşımını arttırmak ve balıkçılıkta toplumsal cinsiyet eşitliğine dikkat çekmek üzere 'Balıkçı Destek Projesi'ni hayata geçirdi.

2004 yılında Doğu Karadeniz, İstanbul, Çanakkale, Balıkesir, İzmir, Muğla ve Mersin Su Ürünleri Kooperatifleri Bölge Birlikleri tarafından kurulan SÜR-KOOP, "Bünyesindeki Birlik Kooperatiflerindeki ortakların ve personellerin sağlık, sosyal ve mesleki ihtiyaçlarının karşılanması" ilkesi kapsamındaki çalışmalarını, bu proje ile daha ileriye götürmeyi hedefliyor.

Dünyanın yaşadığı sosyal, ekonomik ve kültürel değişimler, balıkçılık mesleğini kadın erkek balıkçı ayırmaksızın etkiliyor. Tüm bu değişimlerden balıkçılık mesleğini yaşatanları haberdar etme ve çözüm yolları sunma gerektiriyor. Bu amaçla **Balıkçı Destek Projesi** hazırlandı. Proje; Cinsiyet ayrımı gözetmeksizin sürdürülebilir balıkçılık için adil öğrenme kaynağı oluşturularak balıkçıların mesleki bilgisinin artırılması ve koruyucu uygulamalarının devamlılığının sağlanması amacıyla uygulanacak.

İklim değişikliği ile ülkemiz sularında istilacı türlerin görülmeye başlaması ve ekonomik değeri olan türlerin habitat tahribatı ve yasa dışı av gibi nedenlerle azalması, balıkçıların ekonomik olarak olumsuz etkiliyor. Kooperatifçilikle ilgili bilgi eksiklikleri balıkçıların ortak sorunlarına birlikte çözüm üretmesini engelliyor. Bunlar gibi mesleği ilgilendiren sorunlar karşısında balıkçıların ortak oldukları kooperatifler için yol haritasının bilinmesi, mesleğin devamlılığı için önem taşıyor.

2019 Ocak ayına kadar devam edecek olan proje ile bugüne kadar SÜR-KOOP'a ulaşan soruların cevaplarını konu alan yayın ve videoların yer aldığı, SÜR-KOOP E-Kütüphane adlı web sitesi hazırlanacak. Ayrıca bu web sitesinde güncel tebliğler, balıkçılık ilgili araştırma çalışmalarına yer verilecek. Böylece güncel yasal bilgilerin ve mesleği yaşatan tüm balıkçıların ve kooperatiflerin ekonomik olarak güçlenmesini, kooperatifçilik konusunda bilinmesi gerekenler gibi temel konular sunulmuş olacak.

Ülkemizin neredeyse her kıyısında balıkçılığa kadınlar da katkı veriyor. Bu durum balıkçılık mesleğinin ihtiyaç ve sorunlarını konuşma ve planlama süreçlerine kadınları da dahil etmeyi gerektiriyor. Bu gerekçe ile SÜR-KOOP, balıkçılık mesleğinin güvence altına alınması için yapılması gerekenlere odaklanıyor. Ve kadın balıkçıların ihtiyaç ve sorunlarının konuşulup çözüm üretmek üzere; uzmanlar ve kadın balıkçıların tarafından Kadın Balıkçı Komisyonu'nun kurulması çalışmalarına başlayacak. Böylece mesleğe ağ örme, balık ayıklama ve balık avlama gibi farklı konularla destek veren kadınların desteklenmesi için yapılması gerekenler ortaya konacak.

SÜR-KOOP tarafından yürütülen Proje, GEF Küçük Destek Programı'na (SGP) destekleniyor.

Balıkçılıkta Çok Daha Güçlü Hale Gelmeliyiz

2018-2019 av sezonunu 1 Eylül'de Sayın Cumhurbaşkanımız ile beraber 'Vira Bismillah' diyerek açtık.

Etkinliğimizin açılış konuşmasında "Bilinçli avcılıkla denizlerimizi temiz tutarak, karaya çıktıktan sonraki saklama ve dağıtım kanallarını geliştirerek milletimizi yeniden balıkla buluşturmalıyız. Hele hele balıkların çoğalma döneminde uygulanan av yasağına mutlaka riayet etmeliyiz. Yasak dönemde avcılık sadece balıkçılarımızın değil, topyekün milletin geleceğinin çalınması demektir. Hiçbir kanun, polise tedbir sizlerin özellikle kendi aranızda kuracağınız otokontrol sistemi kadar etkili olamaz. Cumhurbaşkanlığı olarak, bakanlarımızla, ilgili tüm kurumlarımızla birlikte bu konuda üzerimize düşenleri yapmakta kararlıyız" diye konuşan Cumhurbaşkanımız sürdürülebilirliğin sağlanması için tüm sorumlu kurumların da elinden geleceğini yapacağı müjdesini vermiştir. Bu müjdeli haberle birlikte umutlarımızı hayallerimizi gerçekleştirmek için 1 Eylül'de başladığımız balıkçılıkta 2018 sonuna geldik.

2017-2018 yılı içerisinde; 18024 adet tekne ile 354.318 ton balık yakaladık. Avladığımız bu balıkların ekonomik değeri: 1.535.689.774 TL'dir. Bu verilerin önümüzdeki 2019 yılında daha da iyi ve sürdürü-

Ramazan ÖZKAYA
SÜR-KOOP Genel Başkanı

lebilir olmasını diliyorum. 1 Eylül'de başlayan sezonla birlikte Palamut balığı avcılığının iyi olması balıkçılarımızı sevindirmiş ve avladığı balıktan kazanç elde etmişlerdir. Ülkemizde Yakalanan balıkların %55-60'ını teşkil eden hamsi balığının kendini besleyemediği için, boy uzunluğu tutsa da ince yani etsiz oluşu nedeniyle balıkçılar hamsileri Pazar yerine balık unu balık yağı sanayisine gönderilmiştir. [Sayfa >> 2](#)

Yönetim Önlemleri ve Balıkçılığa Etkileri

Prof.Dr. Ertuğ DÜZGÜNEŞ, bu sayımızda; Balıkçılık yönetiminin, stokların sürdürülebilir bir anlayışla kullanılmasını sağlamak amacıyla getirilmiş politikalar, stratejiler ve kurallar içeren bir bilim dalı olduğunu belirterek; yönetici ve politikacıların bu konuları görmezden gelmeleri durumunda, dengelerin daha da bozularak, kadercilik ve fırsatçılığın ön plana çıkıp, yeni sorunların doğmasına yol açacağı uyarısında bulunuyor.

Prof.Dr. Ertuğ DÜZGÜNEŞ
Karadeniz Teknik Üniv.
Deniz Bilimleri Fakültesi
Öğretim Üyesi

Ayin Dosyası [Sayfa 6 >>](#)

Yeni Ufuklara Rastgele

Sevgili Balıkçı Dostlar,

Yeni bir yıla girdiğimiz bu ay genellikle geçen senenin bir muhasebesi yapılır ve gelecek yılın hedefleri belirlenir. Bizim sektörümüz açısından av sezonunun ortasına geldiğimiz şu günlerde ilk değerlendirmeleri yapabiliriz.

Uzun bir hazırlık aşamasından sonra Vira bismillah diyerek başladığımız sezon başında ekmeğimizin peşine düştünüz. Denizdeki meşakkate başlamadan önce eksiklikleri tamamlamak, kırıkları onarmak, ihtiyaçları gidermek için yaz boyunca büyük çabalar sarf ettiniz. Özellikle ekonomideki dalgalanmalar sizlerin masraflarını ciddi miktarda arttırdı. Buna karşın sizin sorunlarınızı, verdiğiniz emeğin zorluğunu bilmeyen halkımızın gözü, ucuza balık alabilmek umuduyla sizlerin üzerinizde. Hatta Sayın Bakanımız bile balık tüketimine dikkati çeken çok güzel beyanatlarda bulundu. Ülkemizin sıkıntılardan geçerek güçlendiği şu günlerde onlar da haklı. Peki, herkesin zor durumda olduğu böyle zamanlarda ne yapacağız? Herhalde kadeere küsüp pes etmeyeceğiz. Böyle bir tutum ne rastgele diyerek denize açılan balıkçımıza, ne de nice badireler atlattığımız milletimize yakışmaz. Bütün Dünya üstümüze gelse; inadına hep birlikte üretmeye devam edeceğiz. Elbette, bunu başarmak kolay değil ama gelişmiş milletler bu tip zorlukları nasıl aşmışsa biz de öyle başaracağız. Bu konuda en iyi örnek kooperatifler.

Dünya çapında en son büyük ekonomik buhranın yaşandığı 2000'li yılların başında, birçok büyük holdingin battığı, dev şirketlerin iflas ettiği, küçük ve orta ölçekli işletmelerin bile kapandığı bir ortamda, kooperatif şirketlerin etkilenmediği hatta daha da güçlendikleri görüldü. Bu durum Birleşmiş Milletlerin dikkati çekti. Yaptığı araştırmalardan sonra "kooperatifler daha iyi bir Dünya kurar" sloganıyla 2012 ve 2020 yıllarını Dünya Kooperatifçilik Yılı ilan etti. Sorunların çözümünde, kooperatifçiliği anahtar olarak tavsiye etti. Ekonomik buhranlardan korunmanın ve piyasalardaki rekabet edebilmenin en iyi yolunun kooperatifler olduğunu Dünyaya bir defa daha gösterdi.

Benzer durum Avrupa Birliği'nde de görüldü. Bu konudaki gelişmeleri birçok örnekle birlikte, İMECE başlığı altında sizlerle paylaştım. Bunları kısaca tekrar hatırlayalım. AB balıkçısının da bizimle aynı av araçlarını ve teknolojiyi kullandığını, bilgi ve beceri açısından hiçbir fark olmadığını ve benzer sorunları yaşadığını ama kooperatiflerin kurdukları Üretici Örgütleri sayesinde, uygulamadıkları Ortak Balıkçılık Politikası kapsamında ama bu sorunları nasıl çözdüklerini burada anlatıldı.

Piyanın düzenlenmesine yönelik olarak; kayıt tutulması, üretimin planlanması, sürdürülebilirlik açısından kontrol ve denetimlerin yapılması, gerekirse müdahale ve yaptırımların uygulanması, balıkçının haklarının savunulması gibi birçok görevi üstlendiklerini gördük. Hazırladıkları "Üretim ve Pazarlama Planları" ile girdi temininden, işlemeye kadar birçok aşamada balığın değerini yani balıkçının kazancını arttırdıklarını, limanlarda kendi "mezat" yerlerini açarak ortaklarının ürünlerini piyasada ilk elden sattıklarını biliyoruz. Önümüzde bunca örnekten sonra; teknik kapasite, mevzuat altyapısı ve idari yapı açısından hiçbir eksiği olmayan kooperatiflerimizin artık AB'deki emsalleri gibi olmaları gerektiğinin farkındayız. Bunun karşılığında balıkçımızın da kooperatifine karşı ortaklık sorumluluklarını yerine getirmesi, üzerine düşen mesuliyeti üstlenmesi gerektiğinin bilincindedir.

Zaman, hepimizin fedakârlık yapma ve daha fazla çalışma zamanıdır. Bunu tek başımıza başaramayız. Bu nedenle kooperatiflerimizin daha fazla sorumluluk üstlen-

Dr. Erhan EKMEK

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Tarım Reformu Genel Müdürlüğü Teşkilatlanma Daire Başkanlığı Projeler ve Dış İlişkiler Çalışma Grubu Sorumlusu

me zamanı gelmiştir. Üretim bazı bir ekonomi anlayışı ile hep birlikte ilerlemeliyiz. Bu doğrultuda kooperatiflerimizin 2019 yılında hedef olarak kabul edebilecekleri ve yapabilecekleri görevler aşağıda maddeler halinde özetlenmiştir:

1. Ortaklarının ve üretimlerinin her türlü kaydını yapabilmeli, bunun veri tabanını oluşturabilmeli ya da var olan sistemlere uyum için gerekli altyapıya sahip olmalıdır.

2. Ortakları tarafından üretilen ürünlerin arzını talebe bağlı olarak, kalite, standart ve miktar açısından planlayabilmeli, bölgelerinde üretimi yönlendirebilmelidir. Bunun için gerekli teknik bilgiye sahip kişileri ve profesyonel idareciler istihdam etmelidir.

3. Balığın ilk elden satışında rol oynayacak mezat yerlerini ve sistemlerini kurabilmelidirler. Bunun için mevcut devlet yardımlarını birlikte kullanmanın yollarını geliştirebilmelidirler.

4. Gerektiğinde Piyasada fiyat istikrarı sağlayıcı müdahalelerde bulunabilmeli, ürünlerin piyasaya sürümünde ortakları adına sözleşme yaparak piyasayı düzenleyici müdahalelerde bulunabilmelidir.

5. Depolama, girdi gibi yardımların ve desteklerin oluşturulması ve dağıtılmasında aktif rol alacak altyapı, personeli ve finans imkânlarını oluşturmalıdır.

6. Her geçen gün daha önem kazanan sürdürülebilirlik ile ilgili olarak, güvenilir gıda üretimine yönelik tedbirlerin alınmasında ve çevreyi koruyucu tekniklerin uygulanmasında yenilikçi yaklaşımlara bir an evvel yönelmelidir. Gelecekte bu amaçla verilebilecek desteklerden faydalanabilmek için şimdiden bu konuda da bir alt yapı oluşturulmalıdır.

Bu görevlerin bazıları zaten kooperatifler tarafından kısmen de olsa yapılmaktadır. Fakat yeni yatırım ve harcama yapılmasını gerektiren bu işleri balıkçımızın tek başına yapabilmesine imkan olmadığı gayet açıktır. Bu zorlukların altından ancak kooperatiflerimiz aracılığıyla hep beraber kalkabiliriz. Denizin ortasında, dalgaların arasında, hatta fırtınada, karanlık suların içinden balığı bulup çıkartan balıkçımızın, işin en kolay kısmında "biz balıkçımız, satmayı bilmeyiz" demesi, emeğimizin heba olmasına neden olmaktadır. Bu konuda tek engelimiz, bu işi yapacağımıza ve daha çok kazanabileceğimize olan inancımızın zayıflığıdır.

SÜRKOOP Merkez Birliğimizi, tarihte ilk kez kutlanan "Dünya Su Ürünleri Kooperatifleri Günü"nü İstanbul'da gerçekleştirme başarısı göstermelerinden dolayı kutluyorum. Bundan sonra ki hedefin 2019 yılında ICFO Başkanlığı olduğuna inanıyorum.

Yeni yılda hep birlikte, yukarıda bahsedilen hedefler ile yeni ufuklara rastgele diyerek ulaşabilmemizi umuyorum. Besmele ile Allaha emanet çıktığınız denizde, yeni yılın bereketli geçmesini ve emeklerinizin karşılığında rızığınızın bol olmasını diliyorum. 🐟

Balıkçılıkta Çok Daha Güçlü Hale Gelmeliyiz

2018-2019 av sezonunu 1 Eylül'de Sayın Cumhurbaşkanımız ile beraber 'Vira Bismillah' diyerek açtık.

... Ülkemizin kuru fasulyesi kabul edilen hamsinin doğru olanı insan gıdası için kullanılmalıdır. Tabii ki sanayiye de kullanılacaktır ancak bunun belli bir kotası olmalıdır. Yakalanan hamsin çoğunluğunun sanayiye gönderilmesi kabul edilmemelidir.

Marmara denizinde ışıkla avcılığa açık alanlarda 100 metreden derin sularda her tekneye bir lamba yakma ve kullanılacak ışık tının da 8000 watta kadar müsaade verilmesine rağmen, ne yazık ki bazı Reislerimiz 3-4 lamba hatta 100 metreden daha sığ sularda da yakarak avcılık yapmışlardır. Bu şekilde avcılık yapanlar hem arkadaşlarına haksızlık yaparak, haksız rekabet oluşturmuşlar hem de kendi geleceklerine zarar vermişlerdir.

Türkiye'nin haçerisi kabul edilen Marmara'da: Kurala uymayan teknelerin 4/1 Numaralı Ticari Amaçlı Su Ürünleri Avcılığını Düzenleyen Tebliğin 13 ncü maddenin 5 nci fıkrasının c şıkkı ışıkla avcılığa getirilen düzenlemelere aykırılık halinde ışıkla avcılık "İzin Belgesi" iptal edilir. İptal elden izni geçerli olduğu av dönemi için yeni izin belgesi düzenlenemez' şıkkı tavizsiz uygulanmalıdır şayet uygulanmıyorsa kesinlikle ışıkla avcılık Marmara'da kaldırılmalıdır. Çünkü balık stokları azaldıkça reislerimizin yakaladığı balık miktarını çoğaltmaları mümkün olmayacaktır. 250 beygir motorları kullanan, 30 metre altı teknelerle yakalanan balıkları bugün 3000-5000 beygir motor gücü ile 30 metre üstü bir mola 300-400 ton balık yakalayan teknelerle yakalayamamaktadırlar.

Av gücümüzün, denizlerimizin taşıyabileceği kapasitenin çok üstünde boyutlara ulaştığı bilim adamlarımız, balıkçılığı yöneten makamlarımız ve balıkçılarımızla beraber fikir birliği olunan bir durumdur. Bu da ülkemiz balıkçılığının avlanma miktarı yüksekliğine ulaştığının göstergesidir. Kaldı ki Birleşmiş Milletler Gıda

Ramazan ÖZKAYA
SÜR-KOOP Genel Başkanı

ve Tarım Örgütü (FAO), dünyada balıkçılığın durumu ile ilgili 2018'de yayınladığı güncel raporda, sürdürülebilirliği en düşük balık yataklarının Akdeniz ve Karadeniz (%62,2 sinde aşırı avlanma yapıldığı) olduğunu bildirmiştir.

Ancak buna rağmen yıllık olarak avlanan balık miktarlarındaki düşüşten de görüleceği üzere hala filomuz denizlerimizdeki balık stoklarının kendisini yenileyebilme kapasitesinin üzerinde balık avlamaktadır. Bu verilere bakılarak geçen yıllardaki balık miktarını yakalamak mümkün görülmesede, bugün koruyabilmek ve büyük istihdam sağlayan ülke ekonomisine dört milyara TL yakın katkısı olan balıkçılık sektörünün kazançlı bir sektör yapısına dönüşmesi ve sürdürülebilirliğinin sağlanması için öncelikle teknenin boyuna veya gros tonuna göre kota sistemi ve bölgesel balıkçılığa hemen geçilmeli, sorumlu balıkçılık mantığıyla tekneleri büyümek değil, bugünün stoklarını koruyacak tedbirlerin alınmasını destekleyecek sorunları çözmek için sektörle ilişkide olan tüm kurumların işbirliği içinde çalışması ve soruna bir bütünsellik içinde yaklaşmaları şarttır. Aksi takdirde başarılı olmak söz konusu olamadığı gibi ciddi bir ekonomik kayıp meydana gelecek ve hedefe ulaşamayacaktır.

Bugün ve gelecekte balıkçılığımızı devam ettirmek için alınan koruyucu tedbirlerin devamı önem arz etmektedir. 🐟

SÜR-KOOP HABER

İmtiyaz Sahibi ve Yayınlayan

S.S. Su Ürünleri Kooperatifleri Merkez Birliği Adına
Ramazan ÖZKAYA

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Ayşegül TAŞDEMİR

Genel Yayın Yönetmeni

Reyhan ALACAYAKA

Haber Müdürü

Erdoğan KARTAL

Merkez Adres: Konur 2 No:54/8 Bakanlıklar /ANKARA

Tel: 0312 419 22 88 • Fax: 0312 419 22 89

www.sur.coop • info@sur.coop • sur_koop@yahoo.com.tr

Yayın Türü: Yaygın Süreli Yayın - Ocak 2019 ANKARA

Baskı:

Pozitif Matbaacılık ve Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti.

Çamlıca Mh. Anadolu Bulvarı 145. Sk. 10/19 Yenimahalle/ ANKARA

Tel: 0312 397 00 31

Yazıların Sorumluluğu yazarlara, ilanların Sorumluluğu sahiplerine aittir.

Ne Olacak Bu Denizlerimiz Hali! Balıkçılığımızın Geleceği İçin Tehlike Çanları Çalıyor!

Denizlerimizi nasıl bu hale getirdik? Bu duruma gelişimizin nedenleri neler olabilir? İlkokul 1.sınıftan, yani 1974 yılından bu yana balıkçılık yapıyorum. Denizle yaklaşık kırk beş yıldır iç içeyim... Denizlerimizin 70'li 80'li ve 90'lı yıllardaki verimlilik dönemlerini görmüş ve yaşamış birisi olarak, doksanlı yıllardan sonra denizlerimizdeki verim devamlı olarak düşmeye başlamıştır.

Birçok balık türlerinde azalmalar ve yer yer göç etmeler başlamıştır. Balık stoklarında 2000'li yıllara geldiğimizde devamlı olarak azalmalar görülmüştür. Pekâlâ, acaba bu bahsettiğim yıllarda, herhangi bir kurum kuruluş yönetici vs. yok muydu? Balıkçı kendi kanununu kendisi hazırlarken, bu denizler çiftlik miydi? Ben bir balıkçı olarak bu günlerin geleceğini görürken, bahsettiğim yıllarda bu devleti yönetenler sorumluluk sahibi yetkililer yok muydu? Hadi onları geçtik, üç tarafı denizlerle çevrili bir ülkede balıkçılık adına çalışma yapan üniversitelerimiz, akademisyenlerimiz, hocalarımız bu denizlerin, bu hale geleceğini nasıl öngöremiyorlardı?

Hamdi ARSLAN
Piraziz Su Ürünleri
Kooperatifi Başkanı

Bundan sonra ne yapılmalı? Şunu açıklıkla ifade ediyorum; böyle bir av gücüne ve potansiyeline sahip bir balıkçılık teknolojisiyle ne yapılırsa yapılsın, ne kararlar alınırsa alınsın, bizim ülkemizdeki balıkçılık avlanma sistemimiz, sil baştan yeniden yapılandırılmalıdır. Bölge denizlerimizin kendi özelliklerine uygun avcılık sistemleri geliştirilerek, hiç zaman kaybetmeden; sorunları değerlendirilip, etkin kararlar alınarak, yasal düzenlemeler yapılmalıdır.

Karadenizli Geleneksel Küçük Ölçekli Kıyı Balıkçısının İstekleri ve Talepleri

Batıda İğneada, Demirköy'den doğuda Hopa Kemal Paşa'ya kadar olan sahil şeridinde, geçimini su ürünleri avcılığıyla sağlayan yaklaşık 12 metre altı 7.000' in üzerinde tekne bulunmaktadır ve bu teknelerde çalışan balıkçı sayısı aileleri ile birlikte yüzbinlere ulaşmaktadır. Karadeniz'deki balıkçılığımızın gelmiş olduğu durum ortadadır. Özellikle kıyı balıkçılarımız çok zor şartlar altında ailelerinin geçimini sağlamaktadırlar. Bu balıkçılarımızın yetkililerden istekleri ve talepleri şunlardır.

1- Misina ağların Karadeniz'imizde tekrar balıkçılarımız tarafından kullanılması,

2- Ağustos 15'te çaparı ile avlanan palamut balığının uzatmayla da aynı tarihte küçük balıkçılara avlanmasının sağlanması,

3- Karadeniz Bölgesi'nde kıyı balıkçılarının yapmış olduğu salyangoz avcılığıyla ilgili balıkçılarımızın talepleri ve istekleri şunlardır. Şu anda salyangoz avcılığı tek alga rayla yapılmaktadır. Boyu 3 metredir. 1 silindir makinası olan teknede 4 silindir, 6 silindir makinası olan teknede 1 alga rayla av faaliyetinde bulunuyor. Makine gücü 4 silindir ve altı silindir olan teknelerde, 2 alga rayla kullanılması için gerekenler yapılmalıdır ve özellikle yaz mevsiminde alga rayla avcılığın yapılması sağlanmalıdır. Salyangoz ürünü ülkemize önemli döviz girdisi sağlayan ve aynı zamanda Karadeniz Bölgesi'ndeki geleneksel küçük ölçekli balıkçılarımıza önemli bir geçim kaynağı olmuştur. 🐟

Küçük Ölçekli Balıkçılık Projesi Hayata Geçiyor

Doğal Hayatı Koruma Vakfı (WWF-Türkiye), FAO ve GFCM'in önerdiği şekilde, küçük ölçekli balıkçıların balıkçılık yönetiminde ve ekosistemlerin korunmasında aktif rol oynamalarının sağlanması halinde, balıkçılık sektöründe sürdürülebilirliğin artırılacağına inanmaktadır.

Bilinçli balıkçılık düzenlemeleri dâhilinde çalışmalarında, küçük ölçekli balıkçıların, balık rezervlerinin geri kazanılmasına ve kendi endüstrilerinin refahını sağlamaya yardımcı olabildiklerini gösteren iyi örnekler farklı denizlerde olduğu gibi Akdeniz'de de mevcuttur. Küçük ölçekli balıkçılık 12 metreden küçük teknelerin, kıyıya yakın bölgelerde yapıldığı gününbirlik balıkçılık faaliyeti olarak tanımlanabilir. Bu balıkçılık faaliyeti özellikle küçük yerleşim yerlerinde yaşayan ve geçimini balıkçılıkla sağlayan toplulukların refahı açısından önemli bir yere sahiptir. Günümüzde, toplum sağlığı, gıda güvenliği ve halkın geçim kaynaklarının iyileştirmesini bakımından küçük ölçekli balıkçılığın desteklenmesi oldukça önemli bir konu haline gelmiştir. Bu amaçla oluşturulan ve 2017 yılı Eylül ayında başlamış bulunan Küçük Ölçekli Balıkçılık Ortak Yönetimi Projesi, 2022 yılı Ağustos ayına kadar pilot alanlarda çeşitli faaliyetlerle sürecektir.

C.Timuçin DİNÇER
WWF-Turkey
Balıkçılık Sorumlusu

Proje kapsamında bugüne kadar pilot alanlarda balıkçılarla toplantılar düzenlenmiş, kooperatifler bilgilendirilmiş ve çeşitli temel değerlendirme çalışmaları yapılmıştır. Ayrıca ilgili tüm paydaşlara ulaşılmış ve proje sürecine katılmaları için temasta bulunulmuştur. Proje kapsamında, iyi uygulama örneklerini yerinde gözlemlemek amacıyla teknik geziler düzenlenmiş ve Eylül ayında Malta'da GFCM (Genel Akdeniz Balıkçılık Komisyonu) tarafından düzenlenen Akdeniz'de Küçük Ölçekli Balıkçılık Bakanlar Konferansı'na Foça Su Ürünleri kooperatifi başkanı Ceyhan Çetin ve Akyaka Su Ürünleri Kooperatifi Eski Başkanı Can Görgün ile birlikte katılım sağlanmıştır. Konu ile ilgili tüm paydaşları bir araya getirmek ve küçük ölçekli balıkçılığın geleceğini değerlendirmek üzere 12 Eylül 2018 tarihinde Foça'da "Küçük Ölçekli Balıkçılığın Bugünü ve Yarını" çalıştayı düzenlenmiştir.

Önümüzdeki süreçte, pilot alanlarda küçük ölçekli balıkçılık ile ilgili düzenli olarak bir araya gelecek Küçük Ölçekli Balıkçılık Tavsiye Kurulları'nı kurmak üzere paydaş toplantıları düzenlenecektir.

Ayrıca küçük ölçekli balıkçılar için, balıkçılık turizmi ve yeni pazarlama araçlarının kullanılması gibi alternatif gelir kaynaklarının yaratılmasına katkı sağlamak amacıyla çeşitli faaliyetler ve toplantılar düzenlenecektir. Sürdürülebilir balıkçılık uygulamalarını arttırmak amacıyla çeşitli aktiviteler ve çalıştaylar düzenlenecek, deneyim paylaşımı ve iyi uygulama örneklerini gözlemlemek amacıyla kooperatif temsilcileri ve balıkçıların katılımıyla yurt içi ve yurt dışında teknik geziler yapılacaktır. 🐟

Türkiye'nin Kadın Balıkçı Projesine İbrahim Bodur Sosyal Girişimcilik Ödülü

Sosyal Girişimcilik Ödülü "Hayata Değer" katanların oldu!

Türkiye'deki tüm balıkçı kooperatiflerini bir araya getiren ve tüm ortakları erkek olan Su Ürünleri Kooperatifleri Merkez Birliği'nin destek verdiği "Türkiye'nin Kadın Balıkçıları" girişimi ile Genel Başkanımız Ramazan ÖZKAYA ve Dr. Huriye GÖNCÜOĞLU "İş Birliği" kategorisinde İbrahim Bodur Sosyal Girişimcilik Ödülü'nü almaya hak kazandı.

Bu yıl ikincisi düzenlenen İbrahim Bodur Sosyal Girişimcilik Ödülü'nün kazananları belli oldu. Yarışmanın kazananları Anlatan Eller, E-Bursum ve Türkiye'nin Kadın Balıkçıları'na 50 bin lira ödül verildi. Ödül töreninde konuşan Kale Grubu Başkanı ve CEO'su Zeynep Bodur Okyay, "Sosyal girişimcinin önünü açmak için bu yarışmayı düzenledik" dedi.

Kale Grubu ve sosyal girişimci ağı Ashoka Türkiye tarafından düzenlenen yarışma, "daha iyi bir gelecek için değer bilmek kadar değer katmanın da fark yaratacağına işaret etmek" amacıyla "Hayata Değer" temasıyla gerçekleştirildi.

Yapılan ödül töreni ile ödül sahipleri kendi kategorilerinde ödülleri almışlardır. 🐟

Balık Tüketimi Kişi Başı 7,6 Kilograma Ulaştı

Türkiye'de kişi başı balık tüketimi 7.6 kilograma ulaşırken, en çok balık kişi başı yıllık 25 kilogramla Karadeniz Bölgesi'nde tüketiliyor.

'Türkiye'nin Balık Tüketim Haritası' başlığıyla yapılan araştırmaya göre Karadeniz'dekinin aksine Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde balık tüketimi 1 kilogramın altına kadar iniyor.

İzmir, Ankara, İstanbul gibi büyük şehirlerde ise yıllık kişi başı tüketilen balık miktarı 16 kilogram. Hem sezonunda bol miktarda avlanmadan, hem de fiyatının daha uygun olmasından dolayı Türkiye'de en çok 'hamsi' balığı tüketilirken, onu sardalya ve istavrit takip ediyor. Avlanma sezonunda palamut da çok rağbet görüyor.

İstanbul'da lüfer, mezgit ve palamut gibi bölgesel türler tercih edilirken, yöreye özgü olan kupes ve tirsî ise en çok İzmir'de tercih ediliyor. Ulusal market kanalında işlenmiş balığın

nerede yarıya denk gelen yüzde 48'lik kısım İstanbullular tarafından tüketiliyor. Bu işlenmiş balıklar arasında palamut, Karadeniz alası, hamsi ve sardalya başı çekiyor.

İşlenmiş balık İstanbul'dan sonra yüzde 38 ile en çok Muğla'da, yüzde 7 ile Antalya'da tercih ediliyor. Bu illerin tercihi ise Karadeniz alası, palamut ve hamsi şeklinde sıralanıyor. 🐟

Su Ürünleri Kooperatiflerinin Denetlemeleri

Gerek kamu gerek özel sektör gerekse S.T.K'lar ve diğer kuruluşlar denetleme denildiği zaman, bu görevi yapan kişilere pek olumlu bakmazlar.

Zira ilk akla gelen bu görevliler, maddi manevi eksiklikleri varsa bu- larak, o sorumlular hakkında yaptırım uygulamaya meraklı kişiler olarak algılanırlar.

Hâlbuki denetlemeler, incelenecek konularda: Kanun, Tüzük -Yönetmelik veya işletmenin, Kuruluş Ana Sözleşmelerinde belirtilen şartlara uymayan konular var ise, bu hususların giderilerek sorumlu kişilerin ve işletmelerin müşkül durumlarına düşmesini önlemek için yapılır.(yapılmalıdır - yapılacaktır.)!

Balıkçı kooperatiflerimiz de, Bakanlığımızca hazırlanan (Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanlığı - Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı - Tarım ve Orman Bakanlığı) " Örnek Ana Sözleşmelere" göre kurulup bu şartlara uymayı kabul etmişlerdir.

Son olarak, Bakanlığımızın 29.05.2012 tarih ve 53 sayılı onayı ile yürürlüğe giren, S.S Su Ürünleri Kooperatifi Örnek Ana Sözleşmesinin

Mete BULUT

S.S.Kocaeli Su Ürünleri Kooperatifleri Denetleme Kurulu Bşk.

67- 73 maddeleri arasında Denetçilerin Görev ve Sorumlulukları açıkça belirtilmiştir. Buna göre Denetçiler, Genel Kurul adına bütün işlem ve hesapları kontrol ederler (67.mad) / Yılda en az dört sefer ve ayrıca Genel Kurul Toplantısından 35 gün önce toplanıp inceleme yaparak yıllık rapor hazırlarlar (71.mad)/ ayrıca (72.-73. Maddelerde) sorumluluk alanları açıkça belirtilmiş olup bütün çalışmalar kooperatiflerimizin zafiyetlerini önlemek, sorumlu durumlara düşebilecek Yönetim Kurullarına uyarılarda bulunup, eksik konuların tamamlanmasını sağlamaktır.

Bundan başka Bölge Birlik Denetçileri bağlı kooperatifleri yılda en az bir kez denetleme yapmak zorundadırlar.

S.S.Kocaeli Bölgesi Su Ürünleri Kooperatifleri Birliği bu konularda titizlik göstermekte olup bağlı kooperatiflere yönlendirme ve bilgilendirme yapmaktadır. 🐟

Türkiye'nin Su Ürünleri Sektöründe İhracat Hedefi 1 Milyar Dolar

Tarım ve Orman Bakanlığı Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürü Dr. Mustafa Altuğ Atalay, su ürünleri sektörünün son dönemlerde giderek önem kazandığını belirterek, balık ihracatında 1 milyar dolar hedefe yaklaşıldığını kaydetti.

Tarım ve Orman Bakanlığı Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürü Dr. Mustafa Altuğ Atalay, su ürünleri sektörünün son dönemlerde giderek önem kazandığını belirterek, balık ihracatında 1 milyar dolar hedefe yaklaşıldığını kaydetti.

Atalay, çeşitli temaslarda bulunmak üzere geldiği Denizli'de su ürünleri sektör temsilcileri ve alabalık üreticileriyle buluştu. Toplantıda konuşan Atalay, Ankara'dan bakıldığında tarımsal üretim ve balıkçılık bakımından Denizli'nin önemli bir şehir olduğunu belirterek "Ülkemiz balık ihracatında hedefi olan 1 milyar dolara yaklaşmıştır. Bu hedefin gerçekleştirilmesinde Denizlili balıkçılık sektörünün önemli bir payı bulunmaktadır. Sizlere hizmet ma-

mında olan bizler de siz değerli sektör temsilcilerimizin sıkıntılarını çözmek için elimizden ne geliyorsa yapmaya hazırız" dedi.

Sektörünün son dönemde önem kazandığını vurgulayan Atalay "İnsanoğlunun en önemli protein kaynaklarından biri olan balık, ülkemizde kaliteli bir besin maddesi olduğunun yeni anlaşılmasına başlamasıyla beraber bu sektörün gelişiminde önemli bir ivme yakalanmış, ihracat kapısı da bularak önemli bir sektör haline gelmiştir" ifadelerini kullandı.

Atalay toplantı süresince üreticiler ve sektör temsilcilerini tek tek dinleyerek notlar aldı. Su ürünleri sektörünü çok daha iyi konulara ulaştırılabilmek adına neler yapılabileceği hususunda karşılıklı görüş alışverişinde bulunuldu.

20 MİLYON KM²
BÜYÜK OKYANUS ÇÖP AKINTISI,
AVRUPA'dan Daha Geniş
Bir Alana Yayılmış Durumda

2018'i Uğurlarken

Ulaştırma Bakanlığı'nca liman sınırlarının değiştirilmesiyle, Bodrum yarımadası, kuzey ve güney olarak ikiye ayrılıp, kuzeydeki balıkçılar Güllük'e, güneydeki balıkçılar ise Bodrum'a bağlanmıştır.

Daha önce belde olan Turgut reis, Gündoğan, Yalı kavak, Göltürkbükü gibi yerleşim yerleri, Muğla'nın büyükşehir olması ile Bodrum'un mahallesi olarak tanımlanmıştır. Adı geçen yerlerin mahalle olması ile buradaki balıkçılar, Bodrum'a değil, 50 km. uzaklıktaki Güllük Liman Başkanlığı'na bağlanmıştır. Sınırların değişmesi ile Gökova'da bulunan balıkçılar da, Bodrum Liman Başkanlığı'na bağlanmış olup, Gökova'nın Bodrum'a Bir buçuk saat uzak olması, buradaki balıkçılarımızı zor duruma düşürmüştür. Balıkçıların en az iki araç değiştirerek bağlı buldukları liman başkanlığına ulaşmaları, zaman ve ekonomik açıdan balıkçılarımızı zorlamaktadır.

Muğla bölgemizdeki balıkçılarımızın mağduriyetinin giderilmesi ve sıkıntılarını anlatmak ve liman sınırlarının değiştirilmesi konusunda bir çözüm yolu bulunabilmesi amacıyla; Sür-Koop Merkez Birliği Başkanımız Ramazan Özkaya ile birlikte, Ulaştırma Bakanlığı Deniz ve İç Sular Düzenleme Genel Müdürü Sayın Okay Kılıç'ı ziyaret ettik.

Sayın Kılıç, liman sınırlarının değişmesinin zor olacağını ama Bodrum bölgesindeki sıkıntıların bitişik limanlarda çözümü için gerekli talimatları vereceğini söylemiştir. Bu talimatın mümkün olan en kısa zamanda verilmesi balıkçılarımızı rahatlatacaktır. Maliye Bakanlığı'nca balıkçı barınakları hasılatından alınan brüt %10 kesinti tüm balıkçı barınakları işleten kooperatiflerde sıkıntı yaratmış S.S Çeşme Altı Su Ürünleri Kooperatifi ile S.S 100 Yıl Kooperatifi konuyu yargıya taşımıştır. İlgili mahkemelerin vermiş oldukları kararlarla hazineye yatırılması gereken meblağın brüt hasılatından değil gayri-safi irat üzerinden hesaplanması gerektiğine hükmetmiştir.

Konuya ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Milli Emlak Müdürlüğünden alınan görüş yazısında "6237 sayılı Limanlar İnşaatı Hakkında Kanun" 5 inci "Balıkçı Barınakları Yönetmeliğinin" 14 üncü maddelerin amir hükümleri ile Gelir İdaresi Başkanlığının konu hakkında görüşleri ve ilgili Bakanlık uygulamaları birlikte ele alındığında; barınak işletmecilerinden tahsil edilmesi gereken her yılın gayri safi iradından %10 oranındaki meblağın brüt satışlar üzerinden yapılan iskonto indirim ve iadelerin düşülmesinden sonra bulunan net satışlar üzerinden hesaplanması gerektiği değerlendirildiği ifade edilmektedir.

M. Serhat KOZINOĞLU
Muğla Su Ürünleri Kooperatifleri
Bölge Birlik Başkanı

Görüşü balıkçı barınaklarını işleten kooperatifleri ve balıkçılarımızı mutlu etmiş olup tüm bu konudaki yetkililere teşekkür ederiz.

Yine bölgemiz ve Adana, Hatay, Mersin bölge birliklerini de ilgilendiren, dil balığı yasakları 15 Aralık - 31 Ocak tarihleri arasında ve 45 gündür. Bu yasak süresi çok uzun olup, 30 gün olarak 1 Ocak-1 Şubat tarihleri olarak değiştirilmesinin, balıkçılara ekonomik açıdan rahatlama getireceğine inanmaktayız. Dil balığı yasak tarihlerinin, balıkçılarımızın isteği yönünde değiştirilmesi için Tarım ve Orman Bakanlığı Su Ürünleri Genel Müdürlüğü'ne gerekli girişimler yapılmış olup, sonuçlarını beklemekteyiz. Müraعاتlarımız sonunda Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğünün ve üniversitelerin yaptırdığı araştırmalar sonucunda lagos yasağı kaldırılmış olup balıkçılarımızın kazançları artmıştır. Bu konuda emeği geçen herkese tüm balıkçılar adına teşekkür ederiz.

Bölgemizde bulunan balıkçı barınaklarındaki balık satış yerlerinin, gıda talimatnamesine uygun olarak değiştirilmesi çalışmasına başlanmış olup, nikel krom, soğutuculu balık stantları uygulamasına geçilmiştir. Bu sistem ile balıkların aracısız olarak direkt tüketiciye satışa sunulması amaçlanmaktadır.

Resimde; Bodrum Akyaclar Su Ürünleri kooperatifine alınan kapaklı, nikel krom soğutuculu balık satış tezgahı görünmektedir.

2019 yılında tüm kooperatiflerimizin bu satış sistemine geçmesini diliyoruz. 2019 yılının tüm ülkemize ve balıkçılarımızı bereket ve huzur getirmesini diliyoruz. 🐟

Dünyanın En Büyük 300 Kooperatifinin 2018 Yılı Sıralaması Yapıldı

En Büyük 300 kooperatifin 2016 rakamlarına göre ciro toplamı 2 Trilyon 18 Milyar Doları geçti.

Uluslararası Kooperatifler Birliği (ICA) ve Avrupa Kooperatif ve Sosyal Araştırmalar Araştırma Enstitüsü (Euricse) 23 Ekim tarihinde 7. Dünya Kooperatif Monitörü'nü (İzlenesini) yayınladı. Rapor, küresel kooperatif hareketinin ölçeği ve gücünün bir resmini çiziyor ve dünyanın en büyük kooperatifleri ve ortakları hakkında raporlar hazırlıyor. Bu kez de 2016 mali verilerine dayanan En Büyük 300 kooperatifin ve sektörel analizlerin sıralamasını sunuyor.

2018 Dünya Kooperatif Monitörü, 1175 sektörden 100 milyon USD'nin üzerinde bir ciroya sahip olan 8 sektörden 2.575 kuruluş (geçen yıldan 200 daha fazla) veri topladı. Bunların 1.855'i Avrupa'da, 418'i Amerika'da, 293'ü Asya-Pasifik'te ve 9'u da Afrika'da bulunuyor.

Listede Türkiye'den kooperatif bulunmuyor. Eğer katılım olsa idi, Pankobirlik 2,1 Milyar Dolar ciro ile 171'inci, Tarım Kredi Kooperatifleri de 1,4 Milyar Dolar ciro ile 233'üncü sırada bulunacaktı.

En büyük 300 kooperatif ve mütüel, toplamda 2 Trilyon 18 Milyar Dolar üzerinde bir ciro bildirdi.

En büyük 300 sıralamasında ilk 10'a giren kooperatif işletmeler ve buldukları ülkeler aşağıdaki listede gösterilmekte:

1. Groupe Crédit Agricole (bankacılık), Fransa
2. Groupe BPCE (bankacılık), Fransa
3. BVR (bankacılık), Almanya
4. Zenkyoren (sigortacılık), Japonya
5. REWE (perakende ticaret), Almanya
6. Group Nippon Life (sigortacılık), Japonya
7. ACDLEC-E. Leclerc (perakende tic.), Fransa
8. Groupe Crédit Mutuel (bankacılık), Fransa
9. Zen-Noh (sigortacılık), Japonya
10. State Farm (sigortacılık), ABD

Yukardaki sıralamada da görüldüğü gibi, ilk 10'a giren kooperatif işletmelerin 4'ü Fransa'dan, 3'ü Japonya'dan, 2'si Almanya'dan ve 1'i de ABD'den. Sektör olarak da 4'ü bankacılık, 4'ü sigortacılık ve 2'si de perakende ticaret sektörlerinden.

Dünyanın en büyük 300 kooperatif ve mütüeli farklı sektörlerde faaliyet göstermektedir: sigorta (% 32), tarım (% 35), toptan ve perakende ticaret (% 19), bankacılık ve finansal hizmetler (% 8), sanayi ve kamu hizmetleri (% 2), sağlık, eğitim ve sosyal bakım (% 2) ve diğer hizmetler (% 2).

2018 Sonuçları

Bu yılki sonuçlar, sektörler arasında en üst sıralarda ufak değişikliklerle birlikte, iyi performans gösteren en büyük kooperatifleri ve ortaklarını sıralıyor. Ciroya dayalı En Büyük 300 sıralamasında, Fransa'nın her ikisi de sırasıyla birinci ve ikinci sırada yer alan Groupe Crédit Agricole ve Groupe BPCE, Almanya'nın BVR de sıralamada üçüncü sırada yer alıyor. Ve En Büyük 300'de cironun kişi başına düşen gayri safi yurtiçi hasılaya (GSYH) oranına göre bu yıl yeniden Hindistan'dan IFFCO en üst sıradaydı.

SKH'lerine odaklanın

Bu yılki yeni raporun bir özelliği: En Büyük 300 raporu, ayrıca Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinin (SKH'leri) özel bir analize yer veriyor. Monitör/İzlenesini raporuna yapılan bu yeni katkı, dünyadaki en büyük kooperatiflerin ve ortaklıklarının, BM Küresel İlişimler Sözleşmesi projesi ve Küresel Raporlama Girişimi'nde (GRI) raporlanan belgeleri inceleyerek, SKH'lerine nasıl ulaştığına bakıyor.

Dünya Kooperatif Monitörü/İzlenesi hakkında

Dünya Kooperatif Monitörü kooperatifler, kooperatif gruplar, ve kooperatifler tarafından kontrol edilen kuruluşlar hakkında güçlü ekonomik, organizasyonel ve sosyal verileri toplamak için tasarlanmış dünya çapında bir projedir. Uluslararası Kooperatifler Birliği (ICA) tarafından hazırlanan 2018 yılı araştırma raporunun yedinci baskısı, Avrupa Kooperatif ve Sosyal Kuruluşlar Araştırma Enstitüsü'nün (Euricse) bilimsel ve teknik desteğiyle gerçekleştirildi. Bu basımdaki analiz 2016 verilerine dayanmaktadır ve sektöre özgü verilerin yanı sıra En Büyük 300 kuruluşlarının sıralamasını sunmaktadır. Rapor iki ana sıralama sunulmaktadır: Birincisi, ABD doları cinsinden ciroya göre, ikincisi de kişi başına düşen GSYH'ye dayalı olarak yapılan sıralama.

Su Ürünleri Kanunu'na Aykırı Avcılığa Denetimler Arttı

Su ürünleri stoklarının korunması ve sürdürülebilirliğinin sağlanması için Sahil Güvenlik ve Tarım Orman Bakanlığı İl Müdürlüğü elamanlarınca denetimler sıklaştırılmıştır.

Denetimlerin devam etmesi ve caydırıcı cezaların uygulanması usulsüz avcılığın önüne geçmek adına çok önemlidir. İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Su Ürünleri Kontrol görevlileri tarafından en son yapılan denetim sırasında tespit edilen 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu'na aykırı olarak avlanarak nakli yapılmakta iken tespit edilen su ürünlerine el konulmuştur. El konu-

lan su ürünleri Kanununun 34. Maddesindeki hükümler uygulamak üzere resmi kuruluş muhafaza alanında bekletilmekte iken kimlikleri daha sonra belirlenen şahıslar tarafından kaçırılmıştır. Söz konusu şahısların her birine ayrı ayrı ilgili Asliye Ceza Mahkemesi tarafından 7 Yıl 6 Ay hapis cezası ile cezalandırılmışlardır. 🐟

Yönetim Önlemleri ve Balıkçılığa Etkileri

Balıkçılık yönetimi, stokların sürdürülebilir bir anlayışla kullanılmasını sağlamak amacıyla getirilmiş politikalar, stratejiler ve kurallar içeren bir bilim dalıdır.

Daha genel şekliyle yönetim bilimi, herhangi bir sorunun üstesinden gelerek daha iyiye ulaşmak anlamında insan ve doğayı ilgilendiren tüm alanlarda yaygın bir kullanım alanı bulmuştur. İyi bir yönetim için duyulan ihtiyacın temelinde yatan fikir, yönetilmeye çalışılan alanda kullanıcılar veya taraflar arasında bozulan dengenin akılcı yöntemlerle düzeltilmesi, kısa, orta ve uzun vadeli hangi hedeflere hangi yöntemlerle ulaşabileceğinin belirlenmesi, uygulanması ve elde edilen belirli göstergeler çerçevesinde gelişmelerin izlenmesidir. Kamu yönetimi, şirket yönetimi, tarım ve orman yönetimi, şehircilik yönetimi, sağlık yönetimi, afet yönetimi gibi hemen hemen tüm alanlarda benzer uygulamalara ihtiyaç vardır. Yönetici ve politikacılar bu konuları görmezden gelirlerse kadercilik ve fırsatçılık ön plana çıkar, taraflar ve paydaşlar kendi çözümlerini kendileri üretmeye çalışırlar. Dengeler daha da bozulur ve yeni sorunlar görülür.

Doğa ve insan temelli alanlarda kaybeden daima ilk önce doğa ve daha sonra da aslında doğanın bir parçası olan insan olmuştur. Özellikle nüfus artışı, bu artışın yarattığı talep fazlalığı ve artan kirlilik gibi baskılar, doğal kaynakların hızla azalmasına yol açmıştır. Kaybedilen orman alanlarının nedeni insanların yol açtığı sorunlardır; yangınlar, orman içi alanların yerleşime açılması, maden açma izinlerinin verilmesi, orman zararlılarının girişine izin veren kontrolsüz orman ürünleri ithalatı gibi. Kısaca önce doğa daha sonra bu tip müdahaleler nedeniyle kullanıcılar kaybetmiştir. Bu kayıpları ekonomik, sağlık, sosyal, ekolojik ve psikolojik gibi farklı başlıklar altında sınıflandırmak mümkündür.

Bu analizi balıkçılık sektörü için de yapmak mümkündür. Okyanus ve denizlerin tükenmez kaynaklar sunduğu tezi 19. yüzyılda çürütülmüş, 20. yüzyılda iyice hissedilmiş ve müdahale yöntemleri ortaya konmuş ve nihayet 21. yüzyılda sektörün her alanında "vahşi" avcılığın durdurulması için son adımlar atılmaya başlanmıştır. Tüm dünyadaki etkiler gecikmeli de olsa ülkemizde de görülmeye başlanmıştır. Yok olan ve nesilleri tehdit altında olan bir çok deniz canlılarının başına gelen insan kaynaklı müdahalelerdir, çevre ve doğal felaketler değil.

Balıkçılık alanında ülkemizde radikal gelişmeler 1970 li yıllardan itibaren sektör yönetiminde idari yapılanma ve Su Ürünleri Kanununun çıkarılması (1971) ile başlamış, Kanunun getirdiği teşvik sistemiyle geleneksel av filosu ahşap teknelerden sac teknelere, küçük takalardan giderek endüstriyel büyük av gemilerine dönüşmüş ve av filosu sayıca artmıştır. 1980 öncesi dönemlerde görsel olarak veya yunusların davranışlarıyla tespit edilen o dönemlerde de popüler olan hamsi gibi göçmen türler, takalar ve pamuk ipliğinden yapılmış küçük ağlarla avlanabildiğinden stoklarda yetersiz avcılık tabir edilen daha fazla avlanılabilecek bir potansiyel bulunduğunu söylemek mümkündür. 1970 öncesi yıllarda pazarlamada da yetersizlikler yaşandığından avlananların satılmayan bir bölümünün gübre olarak bahçelere döküldüğü de bilinmektedir. Kanun, filo büyümesi, sentetik ağların devreye girmesi, balık bulucu ve seyir cihazlarının ithali gibi nedenlerle başarılı olmuş, üretimdeki artışlarla birlikte pazarlama ve soğuk zincir oluşmuş, ucuz kredilendirme sistemiyle başta balık unu ve yağı olmak üzere katma değer yaratan çok sayıda işleme tesisi kurulmuştur. Kaynakların sınırsız olmadığı ve aşırı avcılık yapıldığı 1980'li yılların ortalarından itibaren özellikle Karadeniz kıyılarında kurulan üniversitelerdeki araştırmacılar tarafından işaret edilmesine rağmen gereken önlemler alınamamıştır. Nihayet 1988-1989 av sezonunda önceden fark edilemeyen iklim değişikliği, işgalci ta-

raklı medüzün Karadeniz'de hamsi yumurta ve larvalarını tüketmesi ve aşırı avcılık gibi nedenlerle balıkçılığımızda bir çöküş yaşanmıştır. Küçük pelajiklerde yaşanan bu sorun bu türlerle beslenen diğer balıkları da etkilediğinden bütün türlerde benzer çöküşler yaşanmıştır.

Kanunu getirdiği ilk teşvik, sac, ana makine, sentetik ağlar, elektronik balık bulucular ve seyir cihazları ile haberleşme cihazlarının gümrük vergisinden muaf ithalat kolaylıklarıdır. Bu uygulamada bir zaman sınırlaması konmadığından filo aşırı büyüştür. Yatırımcılar çöküş döneminde büyük sıkıntılar yaşamıştır. Kredi teşvikleriyle sayı ve kapasiteleri kontrolsüzce artan işleme tesislerinin çöküş öncesi toplam işleme kapasiteleri Türkiye toplam balık üretiminin üstüne çıkmıştır. Çöküşle birlikte birçok tesis kapanmış, işletme sahipleri zarar etmiş ve çalışanlar işsiz kalmıştır. Bu süreç ve daha sonraki teşviklerin etkileri dönemsel olarak Şekil 1 de gösterilmektedir.

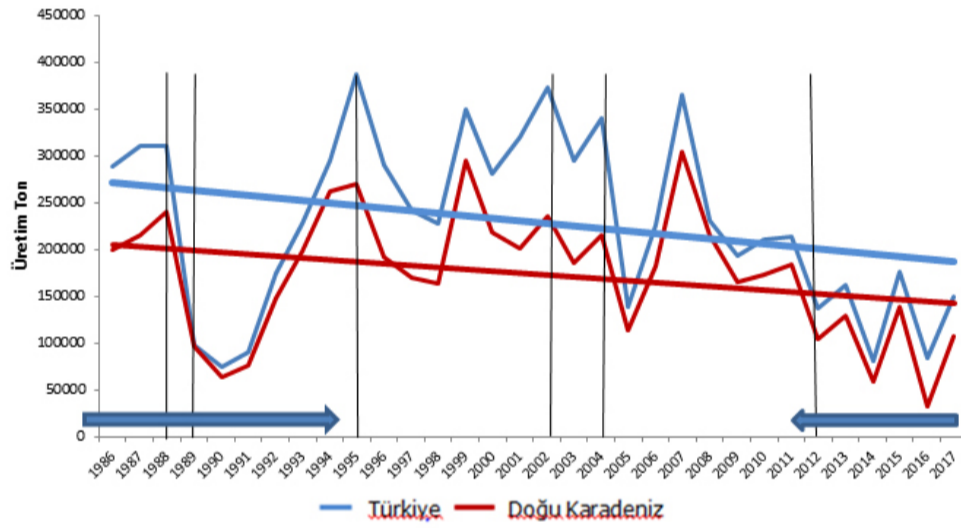

Prof. Dr. Ertuğ DÜZGÜNEŞ

Karadeniz Teknik Üniversitesi
Deniz Bilimleri Fakültesi
Öğretim Üyesi

ri ve işgalci türlerin de stok kapasiteleri ve avlanan miktarın azalmasında etkisi büyüktür. Değişen koşullara göre bir yönetim tarzı uygulamak yetkili birimlerin görev ve sorumluluğudur. Balıkçılığımızın da değişen koşullara göre hareket etmeleri gerekmektedir. Benzetmek gerekirse iş yerinde yangın, sel, taşkın veya deprem gibi bir doğal afetle karşılaşan bir kesimin kayıplarına rağmen felaket öncesi tutum, davranış ve alışkanlıklarını devam ettirmesi mümkün müdür? Değişen şartlara göre hareket etmesi son derece doğal bir davranış olacaktır. Bu nedenle gerek yöneten ve

gerekse yönetilenler bu konuda ortak hareket ederek felaketin etkilerini gidermekle yükümlüdür. Ülkemiz balıkçılık yönetiminde yaşanan sorunlar son 20 yıldır bu gerçeğin kabul edilmemesinden kaynaklanmaktadır. Küçük, orta ve büyük ölçekli balıkçılıkta sürekli balık stokları aleyhine yeni tavizler istenmesinin nedeni budur. Her felaket büyük ekonomik kayıplara yol açar. Devletin görevi, doğal afetlerde zarar görenlerin zararını karşıladığı gibi stokları et-

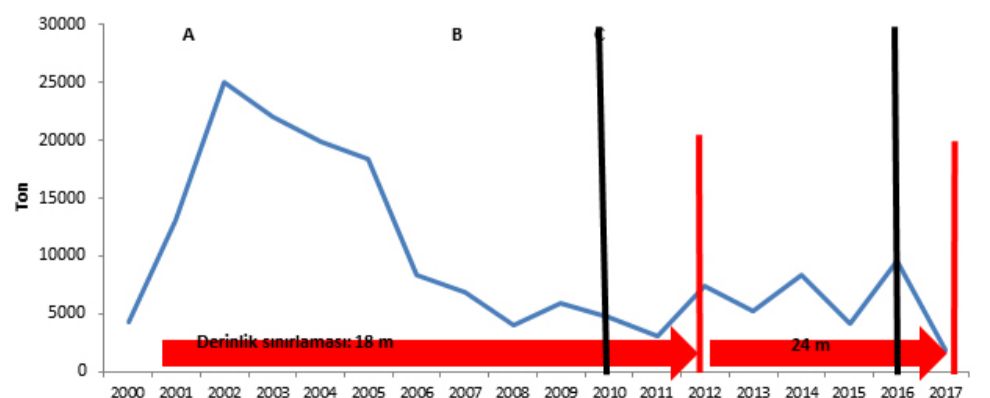
Şekil 1. Önemli teşviklerin uzun vadede etkileri ve av miktarları A: Büyüme dönemi; B: Çöküş; C: Düzelme; D: Av miktarında azalma; E: Gemi sayısının sabitlenmesi; F: ÖTV'siz yakıt desteği; G: Gemi geri çekme

Çöküş dönemi sonrasında 1995 yılına kadar daha etkin koruma-kontrol faaliyetleri ve taraklı medüzün düşmanı diğer bir medüz türü Borea ovata'nın Karadeniz'e getirilmesiyle birlikte bir düzelme yaşanmış ve akabinde dalgalanmalarla birlikte üretim azalması günümüze kadar devam etmiştir. Teşvikler işletilen stoklar üzerinde olumlu bir etki yaratmamış, aksine yeni tehdit unsurları oluşturmuştur.

Üretim azalması stoklardaki küçülmeye yakından ilgilidir. Hatta yapılan yatırımın getirisini almak, çalıştırdığı ekip ve gemi sabit giderlerini karşılamak ve geçimini sağlamak isteyen küçük ve büyük tüm balıkçılar, avcılığı düzenleyen kuralları olabildiğince stoklar aleyhine değiştirmek üzere yer, zaman ve avlanabilir balık büyüklükleri için giderek daha fazla taviz ister duruma gelmişlerdir. Aslında denge durumunda olan popülasyonlar için geçerli olan en az bir kez üreme şansı verilmesi kuralı ihlal edilmiş, kâğıt üzerinde olan büyüklükler bile o stokun ne ölçüde zarar gördüğü dikkate alınmadan mevzuatta muhafaza edilmeye çalışılmıştır. Örneğin kalkan stokları neredeyse bitmiş durumda olmasına rağmen uygulanan 45 cm asgari boy ve üzerinde gelecek nesli oluşturacak stok denizlerimizde yoktur. Cinsi olgunluğa ulaşması yıllar aldığı için tesadüfen kalanlarla yeterli bir kalkan stoku oluşturmak mümkün görülmemektedir. Tüm türlerde büyüme ve stoka katılımı engelleyen aşırı avcılık söz konusudur. Elbette olumsuz çevre koşulla-

kıleyen olağan dışı olumsuz etkiler nedeniyle zarar gören ekosistem zararlarını azaltmak, kayıplar ve alınan önlemler nedeniyle ekonomik zarar gören balıkçıları akılcı yöntemlerle desteklemektir.

Büyük ölkenin sıkıntıları da büyüktür. Çözüm için akılcılık ve bilim mutlaka ve her paydaşa gereklidir. AB desteği ve ulusal bütçeden ayrılan ödeneklere rağmen ne kadar avladığımızı bilmekten hala uzağız. Neyi hangi operasyonel girdi ile avlıyoruz belli değildir. Devlet balıkçının ne kadar zarar gördüğünü nasıl tespit edecek ne kadarını tazmin edebilir? Kayıt altına alınamayan bir avcılığın kayıtlı olan miktardan daha fazla olduğu bir sektörde tazminat sistemi nasıl işletilebilir. Bunun yanıtı hiçbir zaman

Şekil 2. Lüfer av miktarı, derinlik ve minimum boy yasağının etkileri

gemi büyüklüğü olmamalıdır.

Diğer taraftan yıllarca çinekopun lüferden ayrı bir tür olduğu iddia edildiği, avlanabilir boyu 1 cm küçük olduğu için avlanan barbunların da tekir olarak bildirildiği bir sektör için çaba sarf ediyoruz. 25 cm den daha büyük boy ve karşılık gelen yaşta üreyen lüfer balıklarını yasal olarak daha küçük boyda ve yüksek oranda küçükleriyle birlikte avlanmalarına izin verilmiştir. Sektörün kurtuluşu için öncelikle "Küçük balık yoksa büyük te yok", "Büyük balık yoksa küçük te yok" gerçeğinin kabul edilmesi gereklidir.

Şekil 2 lüferle ilgili uygulamalar ve üretimdeki etkilerini yansıtmaktadır. 2000 ve sonrasında ele alındığı grafikte lüferle ilgili en küçük avlanabilir boy ve avlandığı gırgır ağları ile ilgili derinlik yasağı ile avlanan lüfer miktarları görülmektedir.

Lüfer için 2010 yılından önce minimum avlanma boyu 14 cm ve avcılığa izin verilen minimum derinlik 18 m idi. Şekildeki (A) kısmında görüleceği üzere üretimde sürekli bir azalma söz konusuydu. Başlıca nedeni, ticari önemi olduğu için lüfer balıklarının üreme olgunluğuna gelmeden yoğun olarak avlanmasıydı. 2010 yılında avlanabilir boyun 20 cm ye ve 2012 yılında gırgırlar için minimum avlanma derinliğinin 24m'ye çıkarılması üretimde görece bir artış sağlamıştır. Diğer taraftan avlananların ne şekilde kontrol edildiği, defneyaprağı, sarıkanat ve çinekop gibi avlanabilir boyu 20 cm den küçük olanların hangi oranda avlandığı da tartışma konusudur. Defneyaprağı büyüklüğünde olanların kasalasında bile zorluklar yaşandığı bizzat gırgırcılar tarafından ifade edilen bir gerçektir. Bakanlık tarafından Kumkapı balık halinde yapılan denetimlerde önemli miktarlarda küçük lüferlere el koyulması, idari para cezalarının verilmesi, avlananların Sarıyer ve İstinye gibi hal dışındaki yerlerden ve kıyılardan yasadışı olarak karaya çıkarıldığı da bilinen gerçeklerdir.

Yapılan araştırmalarda gırgır ağlarında hedef dışı av miktarının % 37-54 oranında olduğu tespit edilmiştir. Bu oran, hamsi gırgırlarında, hamsi ve istavrit dışında kalan dipte yaşayan türlerle birlikte hamsi ve istavrit balıklarının yasal boydan küçük olanlarını da kapsadığı dikkate alınmalıdır. Kıyı sularında beslenme göçü yapan lüfer balıklarının özellikle küçükleri sığ kesimlerde bulunur. Bu yavruları stoka katılmadan avlamak, etobur tür olarak hamsi ve istavrit gibi balıklarla beslenen bu türün daha fazla avlanmasının yaralı olduğu iddiasıyla ekosistemden yok ederek porsiyonluk olarak tercih edilen küçükleri avlamak konusunda ticari tercih yapmak ve yasallaştırmak, sektör için zararlı bir düşüncü ve eylemdir. Nitekim 2016 yılında avlanabilir boyun tekrar 18 cm ye çekilmesi lüfer stokları için hiçbir yarar getirmemiş, ilk anda ticari olarak geçici bir yarar sağlansa da karar değişikliği stoklar ve balıkçılarımız açısından zararlı olmuştur.

Ülkemizde balıkçılık yönetiminde sağlanan OTV'siz akaryakıt desteği, gemi uzatma izinle-

ri ve filodan gemi çekme uygulamaları gibi teşvikler için de stoklar lehine beklenen yararların sağlanmadığı söylenebilir. Şekil 1, 2002 yılında av filomuzdaki gemi sayısının sabitlendiği, 2004 yılında ucuz yakıt desteğinin başladığı, 2012 yılında gemi geri çekme kararlarının uygulandığı dönemleri ve üretim miktarları ile ilgisini göstermektedir. Gemi sayısının sabitlenmesine rağmen %20 oranında gemi uzatma izni verilmesi ve her gemi için bu iznin süresiz olarak bir kez kullanılabilme olanağı, filo kapasitesinin büyümesi anlamına gelmektedir. Sonuç itibarıyla av gücü stok kapasitesi aleyhine sürekli bir artış gösterme eğilimindedir. Tersanelerimizde birkaç küçük gemi ruhsatlarının birleştirilerek daha büyük gemi yapımı ve boy uzatmaları hala devam etmektedir. Bu da giderek azalan stokları daha fazla yatırımcının ve kapasitenin paylaşmak zorunda olduğu anlamına gelmektedir. Denizden elde edilecek pazardan alınacak pay giderek azalmaktadır.

Ulusal av sahalarımız, özellikle üretimin büyük bir kısmının elde edildiği Karadeniz ve Marmara bir iç deniz özelliğindedir. Ege Denizinde karasularımızın dar oluşu, Akdeniz'de tür çeşitliliğinin fazla olmasına rağmen her bir türün verdiği av miktarının azlığı dikkate alınır trol ve gırgır filosunun büyümesinin durdurulması kaçınılmaz bir zorunluluktur. Çok büyük yatırımlar gerektiren ve her birisi yatırım tutarı ve çalışan personeliyle birlikte küçük ölçekli işletme özelliğindeki balıkçı gemileri gerçekten zor durumdadır ve bu gemilerin iç denizlerde çalışması ekosisteme zarar vermekte olup yatırımcı için de ekonomik olmaktan çıkmıştır. Bu gemiler için devletin yeni av sahaları bulacak çaba içinde olması, isteklilerinden uygun tekliflerle satın alması kaçınılmazdır. Çalışacaklar için standart ağ tipi, uzunluk ve derinlikleri tanımlanmalıdır.

Küçük ölçekli balıkçılığın ekosisteme etkileri gözden uzak tutulmamalıdır. 15000 üzerinde tekne ile temsil edilen küçük ölçekli balıkçılık için de yeni düzenlemelere ihtiyaç duyulmaktadır. Bu nedenle avladıkları miktarları, av araçlarının uygunluğu ve av kompozisyonları Bakanlık taşra birimleri tarafından izlenmeli ve sonuçları yönetim kararlarının devamı veya değiştirilmesi doğrultusunda değerlendirilmelidir.

Stokların yanlış kullanımından doğan hataların diğer bir paydaşa yüklenmesi, son zamanlarda olduğu üzere faturanın deniz memelilerine kesilmek istenmesi, yunusların yaşamak için tükettiği balıklardan onları ortadan kaldırmak suretiyle medet umulması son derece trajik bir düşüncedir.

Balıkçılık yönetiminde uygun kararların alınması ve uygulanması büyük önem taşımaktadır. Bu aşamada tüm paydaşlar açısından şu soruların yanıtlanması ve tartışılabilir konularda ortak akıl bulunması kaçınılmaz bir zorunluluktur:

- 1) Alınacak kararlar ve yönetim ölçüleri tüm paydaşların katılımıyla tartışılarak mı alınmıştır?
- 2) Karar vericilere destek olacak danışma kurulları nasıl oluşturulmuş ve belirli kararlara ulaşılması sağlanmıştır?
- 3) Yeni yönetim kararlarının oluşmasına yönelik bilimsel kanıtlar ve göstergeler var mıdır?
- 4) Yürürlükte olan kararların değiştirilmesine yönelik yeterli izleme çalışmaları yapılmış mıdır?
- 5) Stok analizleri ve tespitleri için ihtiyaç duyulan operasyonel avcılık verilerinin elde edilmesine yönelik olarak yetkili otorite başarılı bir veri toplama sistemi kurmuş ve işletmekte midir?
- 6) Mevcut verilerin kalitesi ve güvenilirliği nedir? Her bir tür için avlanan miktar içinde avlanabilir minimum boyun üzerinde olanların oranı nedir?
- 7) Kullanılan her bir av aracı için hedef dışı av oranları nedir? Av araçlarının ıslahına ihtiyaç var mıdır?
- 8) İlegal, rapor edilmemiş ve avcılığı düzenlenmemiş balıkçılıkla ilgili mücadelede başarı durumumuz nedir?
- 9) Acaba bölgesel balıkçılık yönetimi ile bölgesel izleme, denetim ve kontrol sistemine ne ihtiyacımız var mıdır?
- 10) Stokları güvenli sınırlar içinde tutarak yönetebilmek için tüm paydaşların bireysel ve kurumsal deneyimlerini nasıl birleştirilebilir?

Bu soruların cevaplandırılması için paydaşlar arasında geniş bir karar birlikteliği gereklidir. Halen ülkemizde uygulanan balıkçılık yönetim politikası, stokların güvenli düzeyde tutulması için yeterli değildir. Önemli problemlere genellikle "bilimsel" değil "sosyal" yaklaşımlar çerçevesinde yaklaşılmaktadır. Balıkçılığımızın kurtuluşu için daha radikal ve bilimsel yaklaşımlara ihtiyaç vardır. Teşvikler daha çok iyi örnekler dikkate alınarak yapılmalıdır. Avladığını doğru ve zamanında raporlayana, tarihsel kayıt tutana, av yasaklarına riayet edene, hedef dışı avı kayıt ederek kıyıya çıkartana veya denize iade edene daha fazla teşvik verilmek suretiyle iyi uygulamalara özendirme sağlanmalıdır.

Balıkçılığımız hastadır, iyileştirmek ve geleceği kurtarmak için acı reçetelere ihtiyaç vardır. 🐟

Balıkçı Gemilerinin İzlenme Sistemiyle İlişkin Yeni Tebliğ Yayımlandı

Türkiye sularında balıkçı gemilerinin izlenmesine ilişkin tebliği 5 Ocak 2018 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak resmen yürürlüğe girdi.

Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, Balıkçılık Gemilerini İzleme Sistemi Tebliği'nde değişikliklerle; boy uzunluğu 12 metre ve üzerinde olan balıkçı gemilerine BAGİS cihazının takılması zorunlu hale getirilmiş oldu.

BAGİS cihazı, denizlerde su ürünleri avcılığı yapan balıkçı gemilerinin kimlik, konum, zaman, hız, yön gibi seyir bilgileri ile avcılık faaliyetleri ve avlanan su ürünleri verilerinin GSM ve uydu iletişim araçları vasıtasıyla izlenmesini ve dijital ortamda

kayıt altına alınarak toplanmasını sağlıyor.

Tebliğ; denizlerde su ürünleri avlama ruhsatına sahip, boy uzunluğu 12 metre ve üzerinde olan balıkçı gemilerini ve bu gemilere takılacak gemi izleme cihazı ve elektronik seyir defterini ve bu cihazların çalışması, kullanılması, avlanan su ürünleri kayıtlarının tutulmasına ilişkin hususlar ile bu hususlarda balıkçı gemi yetkilisinin yükümlülüklerini kapsıyor.

Tebliğ'in detayına www.sur.coop adresimizden ulaşabilirsiniz.

Aslan balığı, bu kez İzmir'de görüldü

Dünyanın en zehirli balığı olarak bilinen Hint Okyanusu kökenli aslan balığı, Dalyan, Marmaris ve Bodrum'un ardından İzmir'de de görüldü. Yılda 2 milyon yumurta bırakabilen ve tüm deniz canlılarını yok eden balık, tehlike saçıyor.

Hint Okyanusu kökenli zehirli bir balık türü olan aslan balığı (Pterois Miles), Akdeniz'den sonra Ege'yi de istila ediyor. Düşmanı olmayan, hızla çoğalan, doymak bilmez aslan balığı, Türkiye'nin Akdeniz kıyılarının ardından Ege'de de görülmeye başladı.

Daha önce Kekova, Kaş ve Kalkan'da görülen bu balık, ardından Muğla'nın Ortaca ilçesine bağlı Dalyan'da, Marmaris ve Bodrum'da görüldü. Balıkçı ağlarına da takılan 'Aslan Balığı'nın, son dönemde İzmir Karaburun ve Seferihisar taraflarında görülmesi endişe yarattı. Balığın Ege'deki varlığına karşı araştırmacılar uyarılarda bulundu.

KÖPEK BALIĞINI ÖLDÜRÜR

Renkli görünümüyle dikkati çeken balığın yüzgecinin insanla temasının zehirleyici etkisi olduğunu vurgulayan uzmanlar, "Aslan balığının dört bir yanından fırlayan yüzgeçleri ve onların uzantısı iğneleri yele gibi boynunu sarıyor. Çizgileriyle zebra, renkleriyle leoparı andırıyor. Bu öyle bir ze-

hir ki bir köpek balığını anında öldürebilir, bir insanı felç edebilir. Zehirli iğneleriyle büyük balıkları uzak tutarken, onu zararsız zanneden kendinden küçük balıkları da büyük bir iştahla yutuyor. Boyunun üçte ikisine kadar olan her türlü balığı yiyor. Yakalanan bir aslan balığının midesinden 50 farklı balık türünün kalıntıları çıkmıştı. İştahının sınırı yok, öyle ki daha çok yemek yiyebilmek için normal ölçülerinin 30 katına kadar şişebiliyor. 30 dakikada 20 balığı midesine indirebiliyor. Bu yüzden balıkçıların kabusu. ABD Ticaret Bakanlığı'nın hesaplarına göre, aslan balığı ülkenin balıkçılığına her yıl ortalama 138 milyar dolar zarar veriyor" dedi.

ZIPKINLA VURMA TURLARI

Uzmanlar bu seri katil balığın ancak vurularak ve yenerek azaltılabileceğini vurguluyor. Dünyanın birçok yerinde zipkinci balık adamlar aslan balığı turnuvaları düzenliyor. Zehirli olmasına rağmen aslan balığı büyük protein kaynağı ve dünyanın en lezzetli balıkları arasında yer alıyor.

40 DERECE SUDA

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Su Ürünleri Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Celal Ateş, çok zehirli olduğunu açıkladığı aslan balığı hakkında, "Çok hızlı üreyen ve tehlikeli bir balık türü. Zehirli dikenleri tehlike saçıyor. Aslan balığı sokması talih-sizliği yaşayan kişiler, derhal yara bölgesini 40 derece suya batırıp 30-90 dakika bekletsinler. Bu uygulama zehrin etkisini kaybetmesini sağlıyor. Ardından en kısa sürede bir sağlık kurumuna başvursunlar. Ağrıyı tetikleyen en önemli etmenlerden birisi dokuda gelişen şişlik olduğundan, yaralanan bölge yukarı kaldırılmalı" diye konuştu. Kaynak: DenizHaberAjansı

Japonya Ticari Balina Avcılığına Yeniden Başlıyor

Japonya, hayvan hakları savunucuları ve çevrecilerin tepkilerine rağmen yaklaşık 30 yıllık balina avlama yasağını kaldırıyor.

Tokyo, 1986'da balinaların neslinin korunması için ticari av yasağı getiren Uluslararası Balina Avcılığı Komisyonu'ndan (IWC) çıkacağını açıkladı. Japonya, 1951 yılından bu yana Komisyon üyesiydi. Japon yetkililer balina yemenin ülke kültürünün bir parçası olduğunu savunuyor.

'Bilimsel araştırma' gerekçesiyle Japonya'da yıllarca balina avcılığı yapılmıştı. Balinaların etleri de satılıyordu. Tokyo'nun ticari balina avcılığına getirilen yasağın kaldırılmasına karşı çıkan çevreciler ve hayvan hakları savunucuları bu kararın çok ciddi sonuçları olacağı konusunda uyarıyor.

Yasağın kaldırılması, IWC koruması altındaki minke balinaları gibi çok sayıda farklı balina türünün de serbestçe avlanabileceği anlamına geliyor.

Dünyanın En Faydalı Balığı Bulundu

Sibirya'da bilim insanları, bogadin çopra balığında rekor düzeyde omega-3 tespit etti. Balıkta 33 miligram omega-3 olduğu belirtildi.

Sibirya Federal Üniversitesi'nden (SFU) Mihail Gladışev, yaptığı açıklamada "Çalışmalarımızda dikkatimizi Sibirya arktrik bölgesindeki göl biyotasına (özellikle Sobaçiy Gölü'ne) bogadin çopra balığında omega-3 oranının 33 miligram kadar rekor bir düzeyde olduğunu tespit ettik. Bu da sağlığına dikkat edenler için bu balığı diğer tüm balıklar arasında en faydalı balık kılyor" dedi.

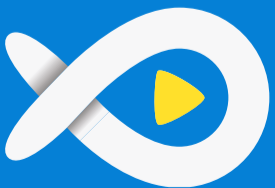
Mihail Gladışev, bu balıktan 30 gram yemenin doktorlar tarafından tavsiye edilen günlük yağ asidi ihtiyacını karşıladığını ifade etti.

“Bilgi Çok Yakında”

SGP-GEF Küçük Destek Programı: Dünya Bankası ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) ve Birleşmiş Milletler Çevre Programları tarafından verilen proje desteğiyle açılacak olan dijital kütüphanemize Mart ayından itibaren aktif bir şekilde ulaşabilirsiniz.

SÜR-KOOP
E-KÜTÜPHANE

Su Ürünleri Kooperatifleri Merkez Birliği - Sosyal Sorumluluk Projesi

www.sur.coop | www.surkoopekutuphane.org